

§ 18 Redegørelsen 2015 – Det Kommunale Samarbejde Med Frivillige Sociale Foreninger

1	Resumé	1
2	Støtten til det frivillige sociale arbejde	3
2.1	Udbetalt § 18-støtte og statstilskud 2011-2015.....	3
2.2	Forskel mellem kommunerne.....	3
2.3	Fordeling af udbetalt støtte samt øvrig økonomisk støtte.....	4
	§ 18-støtte i større og mindre kommuner.....	6
2.4	Uudnyttede § 18-midler.....	6
2.5	Anden økonomisk støtte.....	8
	Lokaler, sekretariatsbistand og anden ikke økonomisk hjælp.....	9
3	De støttede frivillige aktiviteter og foreninger	11
3.1	Målgrupper for aktiviteterne.....	11
3.2	Den gennemsnitlige økonomiske støtte til frivillige aktiviteter, foreninger og organisationer.....	12
3.3	Har projekterne tidligere modtaget støtte efter § 18?.....	12
3.4	Kommunernes anvendelse af dokumentation.....	13

1 Resumé

§ 18-redegørelsen er den årlige status for kommunernes støtte til det frivillige sociale arbejde. Indtil 2014 blev redegørelsen udarbejdet i regi af Ankestyrelsen.

Det frivillige sociale arbejde i kommunerne omfatter en lang række foreningsaktiviteter for ældre, socialt udsatte børn og voksne, psykisk syge, handicappede mv.

Kommunerne kan støtte den frivillige indsats på flere måder. Kommunerne skal efter servicelovens § 18 yde direkte økonomisk støtte til det frivillige sociale arbejde. Dette sker ofte ved, at de enkelte kommuner udmelder ansøgningsrunder o.lign. Herudover støtter de fleste kommuner den frivillige indsats med anden økonomisk støtte – f.eks. støtte til frivilligcentre eller projekter og arrangementer, der vedrører bestemte forvaltningsområder. Endelig støtter hovedparten af kommunerne det frivillige sociale arbejde med andre former for støtte end økonomisk tilskud – f.eks. lokaler eller hjælp til sekretariatsbistand og annoncering.

Kommunerne udbetalte mere end bloktilskud, men dog et fald i forhold til 2014

Kommunerne udbetalte i 2015 mere i § 18-støtte, end de modtog i bloktilskud fra staten. Det er fjerde år i træk, at kommunerne samlet anvender mere på det frivillige sociale område, end der er udbetalt via bloktilskuddet.

Af servicelovens § 18, stk. 2, fremgår det, at kommunalbestyrelsen årligt skal afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde. Kommunerne er kompenseret herfor gennem bloktilskuddet, hvor staten i 2015 udbetalte 161 mio. kr. via bloktilskuddet til kommunerne. Der er ikke noget lovkrav, om at kommunerne præcist skal anvende dette tilskud til det frivillige sociale arbejde, men med § 18-redegørelsen følges der årligt op på, hvor meget kommunerne har brugt på området.

I 2015 udbetalte kommunerne samlet set 162,8 mio. kr. svarende til 1,8 mio. kr. mere, end de modtog via bloktilskuddet. Dette er et fald i forhold til 2014, hvor kommunerne udbetalte 170,5 (PL 2015). Kommunerne udbetalinger til anden økonomisk støtte end den, de udbetalte i henhold til servicelovens § 18, steg dog markant i 2015 og dette medførte, at kommunernes samlede økonomiske engagement til frivilligt socialt arbejde steg i 2015. I alt udbetalte kommunerne 123,7 mio. kr. i anden økonomisk støtte i 2015 og 97,1 mio. kr. 2014.

9 ud af 10 kommuner støtter også det frivillige sociale arbejde på anden måde

Ni ud af ti kommuner ydede desuden andre former for støtte end direkte økonomisk støtte. Det kan fx være adgang til brug af lokaler, hjælp til sekretariatsbistand, annoncering og konsulentbistand.

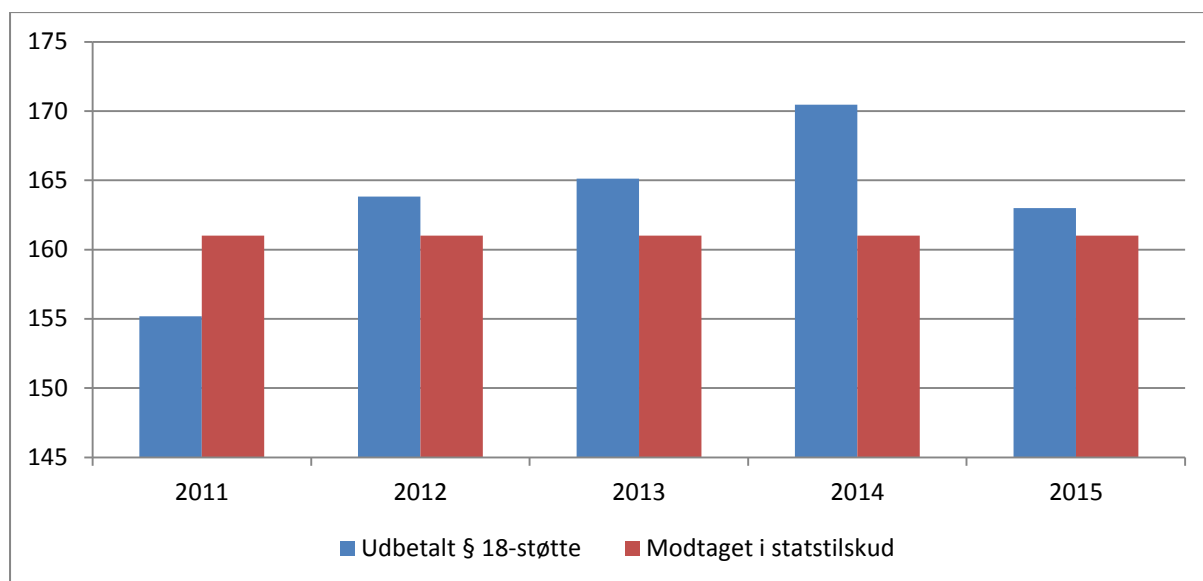
Den frivillige indsats retter sig oftest mod ældre

Kommunerne indrapporterede i 2015 information om støtte til i alt 5.522 frivillige sociale aktiviteter, heraf var 36 procent af aktiviteterne målrettet ældre, sygdomsgrupper udgjorde 15 procent af de støttede aktiviteter og 12 procent af aktiviteterne var målrettet børn, unge og familier. Derudover blev der også givet støtte til aktiviteter for sindslidende, flygtninge og indvandrere mv.

5.492 foreninger modtog hver i gennemsnit lidt under 30.000 kr.

I gennemsnit modtog de 5.492 foreninger, der modtog støtte til en eller flere aktiviteter, 29.649 kr. i støtte i 2015, hvilket er en stigning i forhold til 2014. Kommunerne støttede i høj grad foreninger, som også tidligere har modtaget støtte. I 2015 havde 85 procent af de støttede foreninger også tidligere modtaget støtte.

Figur 1.1 Statstilskud og udbetalt støtte efter § 18, 2011-2015 (faste priser 2015-niveau).

Lov om social service

§ 18. Kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal årligt afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde.

Stk. 3. Rammerne for samarbejdet fastlægges af den enkelte kommunalbestyrelse.

Stk. 4. Socialministeren fastsætter retningslinjer for kommunalbestyrelsens indsendelse af redegørelser om den lokale udvikling i det frivillige sociale arbejde og retningslinjer for den centrale opfølgning.

2 Støtten til det frivillige sociale arbejde

Staten udbetaler hvert år bloktilskud til kommunerne, hvori indgår kompensation til kommunerne til støtte af frivilligt socialt arbejde.

Kommunernes opgave er blandt andet at samarbejde med de frivillige sociale foreninger og at medvirke til at støtte og styrke det lokale frivillige sociale arbejde.

I lovgivningen er der ikke krav om, hvor stort et beløb kommunerne skal udbetale. Mange kommuner supplerer støtten til det frivillige sociale arbejde via andre regler end servicelovens § 18. Ud over støtte efter servicelovens § 18 yder 69 procent af kommunerne økonomisk støtte til indsatser eller projekter, hvor den frivillige indsats indgår som del af aktiviteterne.

Endelig yder 90 procent af kommunerne andre former for støtte end økonomisk støtte. Det kan være hjælp til lokaler, sekretariatsbistand, konsulentbistand, annoncering eller lignende.

2.1 Udbetalt § 18-støtte og statstilskud 2011-2015

I 2015 udbetalte kommunerne 162,8 mio. kr. i støtte til det frivillige sociale arbejde efter servicelovens § 18, hvilket er 1,8 mio. kr. mere end de modtog fra staten, og 7,7 mio. kr. mindre end der blev udbetalt i 2014, *jf. tabel 2.1*.

Tabel 2.1 Udviklingen i udbetalt § 18-støtte og modtaget statstilskud i mio. kr. PL 2015.

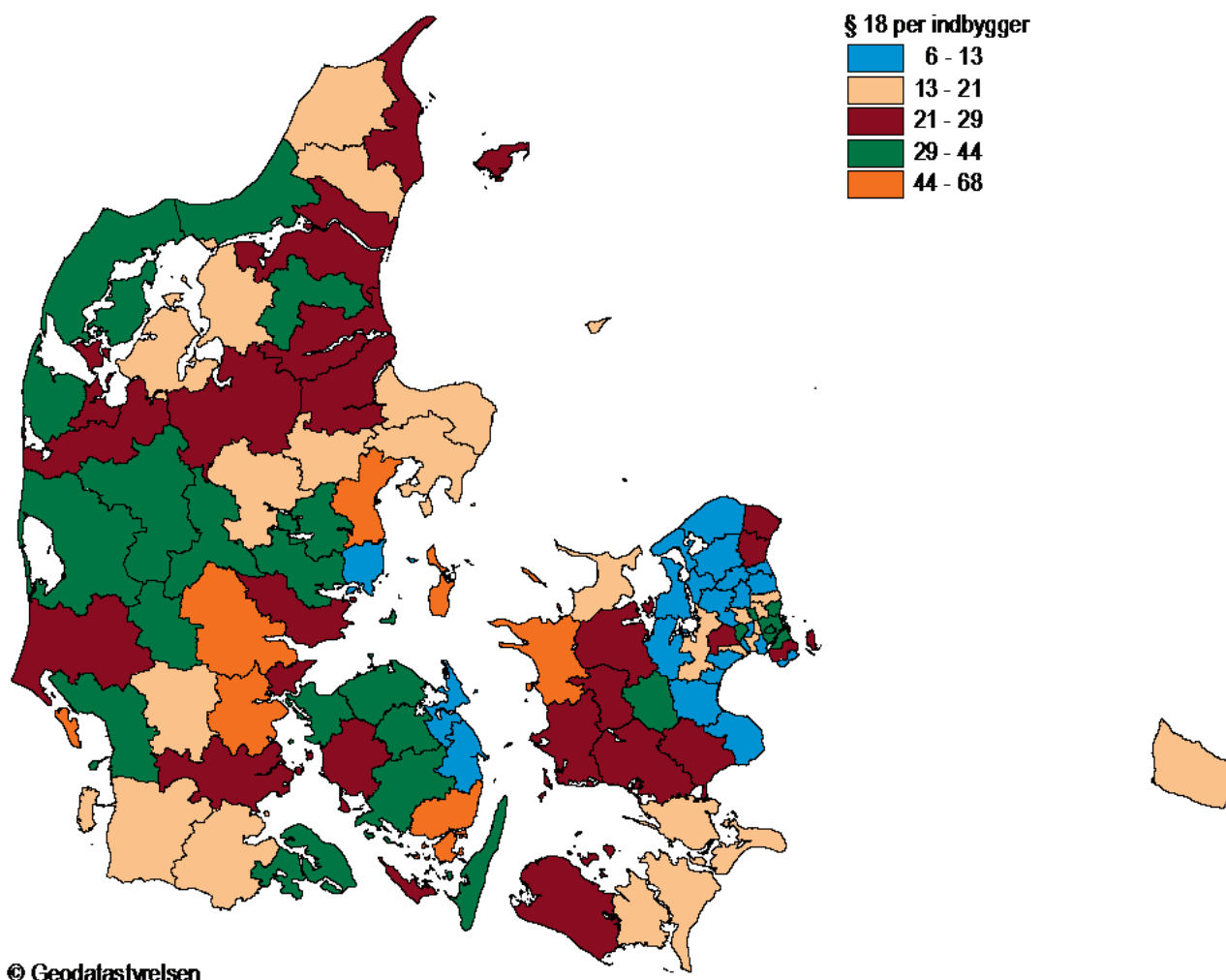
	2011	2012	2013	2014	2015
Udbetalt § 18-støtte	155,2	163,8	165,1	170,5	162,8
Modtaget i statstilskud	161,0	161,0	161,0	161,0	161,0
Merforbrug	-5,8	2,8	4,1	9,5	1,8

Note: Tabellen viser udviklingen i bloktilskuddet og den udbetalte støtte fra 2011 til 2015 i faste priser. Støttebeløbet til det frivillige sociale arbejde er PL-reguleret i forhold til udviklingen i modtaget statstilskud. Grundlaget – de faktiske beløb – der ligger til grund for beregningen kan ses i bilag 3.

2.2 Forskel mellem kommunerne

Der var i 2015 relativt store forskelle på, hvor meget de enkelte kommuner udbetalte i tilskud til det frivillige sociale arbejde pr. indbygger. Dette har også været tilfældet i de foregående år. I 2014 varierede § 18-støtten fra knap 69 kr. pr. indbygger i den kommune, der udbetalte mest, til 6 kr. pr. indbygger i den kommune, der udbetalte mindst til foreningerne, *jf. kort 2.1*. Det er værd at nævne, at nogle kommuner med en relativ lav grad af udbetalt § 18 støtte har en relativ høj andel mht. anden økonomisk støtte.

Kort 2.1 § 18-støtte (kr.) til det frivillige sociale arbejde i 2015 pr. indbygger.

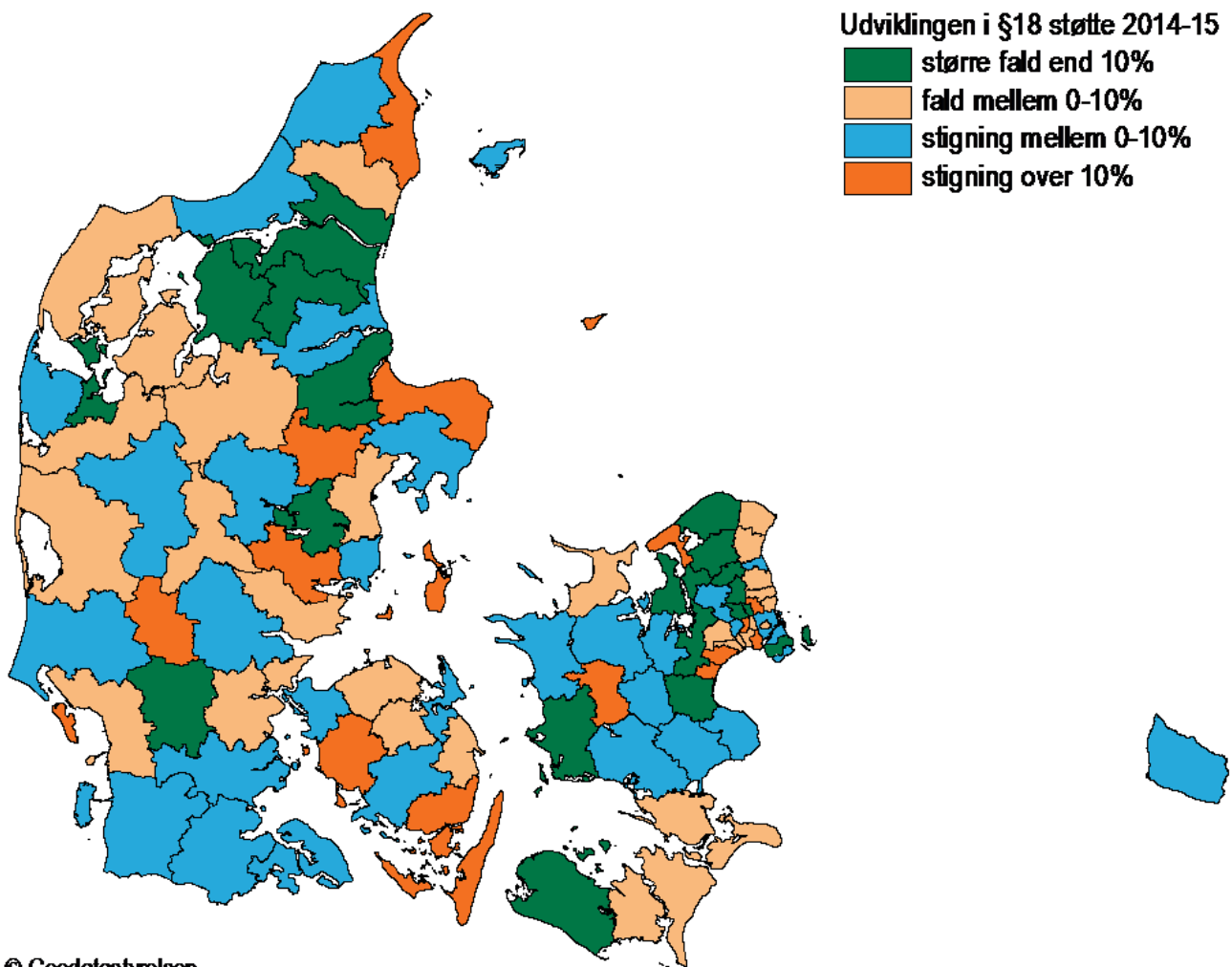
2.3 Andel af udbetalt støtte samt udvikling 2014 - 2015

34 procent af kommunerne udbetalte mere til det frivillige sociale arbejde i 2015 end de modtog via bloktilskuddet, *jf. tabel 2.2*. Udviklingen i støtten per indbygger i de enkelte kommuner 2014 - 2015 kan aflæses af kort 2.2. Kommunerne kan herudover støtte den frivillige sociale indsats med anden økonomisk støtte end § 18 midler og nogle kommuner, der har et fald i udbetalingerne af § 18 midler fra 2014 til 2015, har øget udbetalingerne af anden økonomisk støtte i samme periode.

Tabel 2.2 Kommunernes udbetalte § 18-støtte, som andel af statstilskuddet. Procent.

	2011	2012	2013	2014	2015
Kommuner i procent der anvender:					
Under 25 procent	4	3	2	3	1
25-49 procent	26	25	20	18	21
50-74 procent	21	18	16	23	23
75-100 procent	21	18	24	17	20
Over 100 procent	28	36	37	38	34
I alt	100	100	100	100	100

Kort 2.2 Udviklingen i § 18 støtte per indbygger 2014 – 2015

§ 18-støtte i større og mindre kommuner

Der er en tendens til, at de største kommuner udbetaler mest i § 18-støtte.

De 7 største kommuner, med over 100.000 indbyggere, anvendte i 2015 i gennemsnit 136 procent af bloktilskuddet, hvorimod de kommuner, der havde under 50.000 indbyggere i gennemsnit udbetalte 75 procent af bloktilskuddet. For landet som helhed udbetalte kommunerne 106 procent af det tilskud, de modtog fra staten til § 18-støtte, til foreningerne, *jf. tabel 2.3*.

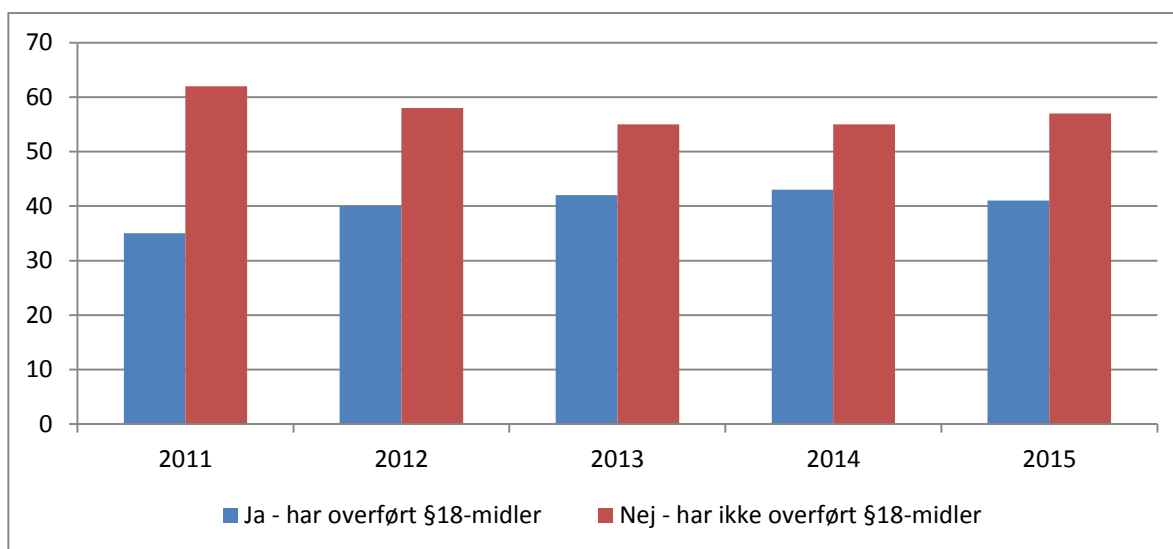
Tabel 2.3 Udbetalt § 18-støtte og modtaget bloktilskud i 2015. Fordelt på kommunestørrelse målt i antal indbyggere.

Antal indbyggere pr. kommune	Antal kommuner	Støtte i 1.000 kr. pr. kommune	Bloktilskud i 1.000 kr. pr. kommune	§ 18 støtte i procent af tilskud (gennemsnit)
100.000 og derover	7	63.018	46.272	136
75.000-99.999	9	24.433	22.164	110
50.000-74.999	21	33.102	35.916	92
Under 50.000	61	42.281	56.640	75
Hele landet	98	162.834	160.992	101

2.4 Uudnyttede § 18-midler

Som tidligere anført er der ikke noget lovkrav om, hvor mange midler kommunerne skal anvende på det frivillige sociale arbejde, og det er således kommunerne selv, der afgør, hvorledes eventuelle ikke udnyttede budgetbeløb skal anvendes. 41 kommuner har oplyst, at de har overført uudnyttede § 18 midler fra 2015 til 2016. Dette svarer stort set til billedet i 2014, *jf. figur 2.1*.

Figur 2.1 Har kommunerne overført uudnyttede § 18-midler?

Hovedparten af de kommuner, der har overført § 18-midler fra 2014 til 2015, er mindre kommuner.

En væsentlig årsag til, at kommunerne overfører uudnyttede § 18-midler til 2016 er, at kommunerne ikke har modtaget nok ansøgninger, der opfylder de opstillede kriterier for at modtage støtte. Ligeledes er det kommunernes vurdering, at kvaliteten i en række af ansøgningerne ikke har været tilfredsstillende, *jf. tabel 2.4*.

Herudover er der mange kommuner, der har overført § 18-midler til 2016, fordi projekter i 2015 er blevet forsinket eller foreningerne har tilbagebetalt midler på grund af mindre forbrug.

Derudover er det i flere kommuner fast praksis at gemme en såkaldt "akutpulje" eller "restpulje", der kan søges løbende hele året både til nye initiativer og til akut opståede behov. Kommuner, der har denne praksis, får ikke altid brugt bevillingen fuldt ud. De afsatte midler, der ikke anvendes, overføres som hovedregel til det efterfølgende år.

Tabel 2.4 Årsager til at kommunen har overført uudnyttede § 18-midler (i procent).

	2011	2012	2013	2014	2015
Manglende ansøgninger, der opfylder opstillede kriterier	44	37	37	38	39
Kvaliteten i ansøgningerne var ikke tilfredsstillende	18	10	14	10	12
Andet	38	53	49	52	49
I alt	100	100	100	100	100

Note: Kategorien "Andet" dækker over en relativt bred vifte af årsager, fx "Foreninger havde søgt midler til aktiviteter der lå udenfor tildelingsrammerne" og "Resterende projekter var for dyre i forhold til restbeløb".

Stort set alle de kommuner, der har overført uudnyttede § 18-midler til 2016 oplyser, at midlerne påtænkes anvendt til frivilligt socialt arbejde, *jf. tabel 2.5*. Ud over at bidrage til næste års pulje er der nogle kommuner, der påtænker at vægte særlige indsatser eller udviklingsprojekter i relation til den frivillige sociale indsats i det kommende år. Enkelte kommuner vælger også at anvende de overførte midler til etablering af fx et frivilligsekretariat eller til finansiering af driften af kommunens frivilligcenter. Der er i perioden 2013-2015 ingen systematik mht. kommuner, der ikke anvender uudnyttede midler på frivillig social indsats.

Tabel 2.5 Hvad anvender kommunen de overførte uudnyttede § 18-midler til (i procent)?

	2015
Finansiering af frivilligcentre	7
Finansiering af frivilligkoordinator/frivilligsekretariat	4
Andet	88
I alt	100

Note: Kategorien "Andet" dækker over en relativt bred vifte af anvendelser, fx "Udvikling af det aktive medborgerskab, både det frivillige, sociale arbejde som det generelle medborgerskab" og "Udviklingspulje, som har til formål at støtte nye initiativer og aktiviteter indenfor frivilligt socialt arbejde".

2.5 Anden økonomisk støtte

Kommunerne har også indsendt oplysninger om den samlede økonomiske støtte, der ydes ud over støtte efter servicelovens § 18. Det kan f.eks. være økonomisk støtte til korterevarende projekter. Det er et krav, at det frivillige sociale arbejde er en væsentlig del af aktiviteten eller indsatsen.

Kommunerne har samlet set udbetalt cirka 123,7 mio. kr. i støtte udover § 18-støtten i 2015. Det svarer til, at hver kommune, der udbetalte denne form for støtte, i gennemsnit udbetalte 1,8 mio. kr. til den frivillige sociale indsats ud over § 18-støtten, *jf. tabel 2.6*.

Tabel 2.6 Har kommunen i 2015 støttet indsatser eller aktiviteter økonomisk, hvor den frivillige sociale indsats indgår som en væsentlig del af aktiviteterne?

	Antal	Procent	Mio. kr.	Gennemsnit pr. kommune mio. kr.
Ja	68	69	123.692	1.819
Nej	30	31
I alt	98	100	123.692	1.262

Note: Tabellen viser økonomiske tilskud udover den støtte, der er oplyst om i tabel 2.1 om støtte efter servicelovens § 18. Bilag 2 indeholder en kommunefordelt oversigt over de økonomiske tilskud udover § 18-støtten.

Det samlede støttebeløb på cirka 123,7 mio. kr. er en stigning i forhold til 2014, hvor der samlet blev udbetalt 97 mio. kr. i anden økonomisk støtte end § 18-støtte.

Indsatser og aktiviteter der modtager anden økonomisk støtte end § 18-støtte

De indsatser og aktiviteter, som kommunerne støtter ud over servicelovens § 18, og hvor den frivillige sociale indsats indgår som et væsentlig element, dækker en række områder. Nogle af disse indsatser og aktiviteter vil i nogle kommuner også kunne være omfattet af støtten efter servicelovens § 18. Det er økonomisk støtte til fx:

Sociale caféer og væresteder:

- Aktivitets- og væresteder
- Varmestuer og caféer
- Brugerstyrede aktivitetscentre
- Medborgerhuse
- Drift og støtte til frivilligsteder- og huse
- Tilskud til kvindekrisecentre
- Seniorhuse og tilskud til forskellige senioraktiviteter
- Driftsstøtte til væresteder for voksne udsatte
- Støtte til ældre- og handicapforeninger
- Sociale projekter og tilbud for ældre, sindslidende, misbrugere, hjemløse, sårbare, ensomme
- Klubordninger for psykisk udsatte
- Samarbejde med familier og institutioner om primært børn med psykiske lidelser
- Flygtning- og integrationsprojekter

Sundheds- og omsorgsprojekter:

- Sundhedsfremmende projekter og samarbejde med blandt andet patientforeninger
- Tandlæge for hjemløse og psykisk syge

- Bedre psykiatri
- Tilskud til hospice
- Omsorgsprojekter og aktiviteter for ensomme, socialt udsatte, ældre og handicappede
- Rådgivning og hjælp til personer udsat for seksuelt misbrug og vold herunder prostitution
- Støtte til organisationer, der udfører frivilligt socialt arbejde i relation til udsatte børn og voksne, hvor årsagerne er misbrug, ensomhed og sygdom
- Partnerskabsaftale om senioridræt
- Idræt for socialt udsatte, frivillig motionsven-ordning, sport for overvægtige børn
- Motionstilbud

Bydelsprojekter og boligsociale indsatser:

- Boligsociale integrationsprojekter herunder indvandrerkvinder og flygtningehuse
- Integrationsarbejde i form af lektiehjælp med videre
- Aktivitetscentre blandt andet for udsatte ældre og ældreklubber
- Projekter om genhusning af hjemløse
- Venneforeninger
- Projekt sundhed og trivsel i boligområder

Frivilligcentre og koordinatore med videre:

- Oprettelse og drift af frivilligcentre- og huse
- Lokaler og aktiviteter
- Løn til frivilligkoordinatorer samt deltidsansatte

Andet:

- Etablering af netværk
- Uddannelse af frivillighedsaktører og frivilligråd
- Røde kors
- Støtte til selvhjælp
- Rådgivning og vejledning
- Madklub for socialt udsatte
- Mentorordning for unge
- Pårørende grupper i psykiatrien
- Katastrofehjælp

Bilag 2 indeholder en kommunefordelt oversigt over udbetaling af § 18-støtte. Derudover indgår også en oversigt over de kommuner, der har oplyst det samlede økonomiske støttebeløb i 2014, der ligger ud over § 18-støtten.

Lokaler, sekretariatsbistand og anden ikke økonomisk hjælp

9 ud af 10 kommuner ydede i 2015 anden støtte end økonomisk støtte; fx til lokaler, sekretariatsbistand, annoncering, konsulentbistand og andet. Andelen af kommuner, der ydede anden støtte end økonomisk støtte, er steget siden 2010, men uændret de seneste fire år *jf. tabel 2.7*.

Tabel 2.7 Har kommunen ydet andre former for støtte end økonomisk støtte (i procent)?

	2011	2012	2013	2014	2015
Ja	87	90	90	90	90
Nej	13	10	10	10	10
I alt	100	100	100	100	100

Den mest anvendte form for anden støtte end økonomisk støtte er tildeling af lokaler til frivillige foreninger, jf. tabel 2.8.

Tabel 2.8 Andre former for støtte end økonomisk støtte.

	2011	2012	2013	2014	2015
	Procent	Procent	Procent	Procent	Procent
Lokaler	85	83	84	83	85
Sekretærbistand	38	34	37	35	39
Støtte til annoncering	26	29	41	32	34
Konsulentbistand	44	48	47	51	51
Andet	20	19	28	28	21

Note: 21 procent af kommunerne har under kategorien "Andet" oplyst, at de har ydet støtte til fx "Råd, vejledning, information med videre", "Udlån af pc'er", "Opbygning af hjemmeside" med videre.

Det fremgår af tabel 2.8, at andelen af kommuner, der i 2015 ydede hjælp til lokaler, sekretærbistand, annoncering samt konsulentbistand, kun er marginalt ændret i forhold til 2014.

Den ikke-økonomiske støtte går til aktiviteter og indsatser, hvor den frivillige sociale indsats indgår som et væsentligt element.

Der er flere kommuner, der støtter den lokale frivillige sociale indsats via fagdage, åbent hus-arrangementer, frivilligmesser, konferencer samt kompetenceudvikling og kurser for frivillige. Mange kommuner tilbyder rådgivning, bistand samt konsulent- og sekretariatsbistand til frivillige foreninger og organisationer. Nogle kommuner fremhæver, at de har ansat frivilligkonsulenter. Derudover hjælper flere kommuner med trykning af materiale, markedsføring, PR mv., der synliggør og informerer om foreningerne og organisationerne.

3 De støttede frivillige aktiviteter og foreninger

Kommunerne har oplyst, at de i 2015 samlet har støttet 5.492 frivillige foreninger og indberettet oplysninger om 5.522 frivillige sociale aktiviteter med § 18-midler. Det er et fald i forhold til 2014, hvor kommunerne støttede 5.536 foreninger.

3.1 Målgrupper for aktiviteterne

36 procent af de indrapporterede aktiviteter rettede sig i 2015 mod målgruppen af ældre, mens sygdomsgrupper samt børn, unge og familie var målgruppen for henholdsvis 15 procent og 12 procent af det samlede antal aktiviteter.

En mindre del af aktiviteterne rettede sig mod mere specifikke målgrupper, f.eks. kvinder eller mænd i krise, handicappede, personer med et nuværende eller tidligere misbrug, hjemløse, sindslidende, ensomme, flygtninge/indvandrere, ofre for vold eller seksuelle overgreb samt pårørende til de nævnte grupper.

De bevillinger, hvor kommunerne har indsendt oplysninger om antal samt målgrupper for de frivillige aktiviteter, beløb sig til i alt 122,6 mio. kr. Dette svarer til mere end 75 procent af den samlede udbetalte støtte i 2015, *jf. tabel 3.1*.

Tabel 3.1 Målgrupper for de kommunalt støttede frivillige aktiviteter i 2015

	Antal	Procent	Samlet støttebeløb Mio.kr.	Procent af samlet støtte
Ældre	1.966	36	29.334.007	24
Børn, unge og familier	682	12	13.860.968	11
Kvinder eller mænd i krise	83	2	2.875.718	2
Handicappede	452	8	7.945.344	6
Misbrugere eller tidligere misbrugere	159	3	8.130.899	7
Hjemløse	43	1	2.626.375	2
Sindslidende	259	5	10.265.606	8
Sygdomsgrupper	829	15	9.037.221	7
Flygtninge og indvandrere	372	7	11.077.207	9
Ensomme	189	3	3.349.055	3
Ofre for vold eller seksuelle overgreb	41	1	865.291	1
Pårørende til ovennævnte grupper	57	1	880.448	1
Andre	390	7	22.311.220	18
I alt	5.522	100	122.559.359	100

Note: Kategorien "Andre" dækker over fx boligsociale caféer, bisiddegrupper, genbrugsbutikker, "generelle sociale organisationer", frivilligcentre, frivillighedsformidlinger, selvhjælpsgrupper samt aktivitetshuse, væresteder og sociale caféer.

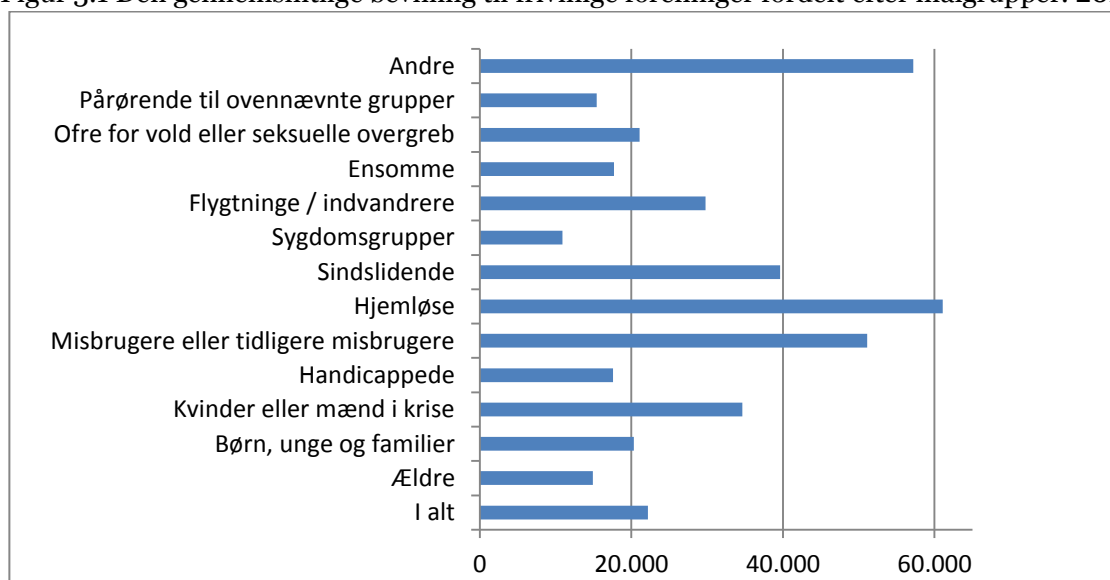
Kommunerne gav i 2015 § 18-støtte til en række forskellige frivillige foreninger, organisationer og projekter, herunder Dansk Røde Kors, Frelsens Hær, Kirkens Korshær, boligforeninger, diabetesforeninger, genbrugsforretninger med humanitært formål, natteravnene, KFUM's sociale arbejde og motion- og sundhedsprojekter samt enkeltstående arrangementer som frivilligdage, kulturweekender mv.

Kommunernes oplysninger tegner et billede af en bred og mangfoldig frivillig indsats, der retter sig mod mange forskellige målgrupper.

3.2 Den gennemsnitlige økonomiske støtte til frivillige aktiviteter, foreninger og organisationer

I gennemsnit modtog den enkelte forening/organisation i 2015 22.195 kr. i støtte pr. bevilling, *jf. figur 3.1*. Det er et fald i forhold til 2014, hvor den gennemsnitlige støtte pr. bevilling var 24.938 kr. De 5.492 foreninger, der modtog støtte til en eller flere aktiviteter, modtog i gennemsnit 29.649 kr. i støtte i 2015.

Figur 3.1 Den gennemsnitlige bevilling til frivillige foreninger fordelt efter målgrupper. 2015

Note: Kategorien "Andre" dækker over fx boligsociale caféer, bisiddergrupper, genbrugsbutikker med videre.

Det fremgår af figur 3.1, at aktiviteter, der retter sig mod "andre", i gennemsnit modtog cirka 58.000 kr. i støtte. Aktiviteter, der retter sig mod misbrugere og tidligere misbrugere samt hjemløse, modtog mellem 52.000 kr. og 61.000 kr.

3.3 Har projekterne tidligere modtaget støtte efter § 18?

Det fremgår af tabel 3.2, at de fleste af de foreninger, der har modtaget § 18-støtte i 2015, er gengangere fra tidligere år. I 2015 havde 85 procent af de foreninger, der modtog støtte, også fået støtte tidligere, *jf. tabel 3.2.*, hvilket er en stigning i forhold til 2014, hvor 80 procent af foreningerne tidligere havde modtaget støtte.

Tabel 3.2 Andel af foreninger der tidligere har modtaget § 18-midler (i procent)

	2011	2012	2013	2014	2015
Har tidligere modtaget § 18-midler	84	82	83	80	85
Har ikke tidligere modtaget § 18-midler	16	18	17	20	15
I alt	100	100	100	100	100

3.4 Kommunernes anvendelse af dokumentation

Næsten 75 procent af kommunerne indsamler systematisk information om, hvilke aktiviteter der gennemføres for de bevilgede § 18-midler, og mere end 75 procent af kommunerne indsamler systematisk dokumentation for blandt andet at sikre, at § 18-midlerne anvendes i overensstemmelse med den ansøgning, som har dannet grundlag for bevillingen.

Bilag 1 Statistikkenes baggrund og metode

1.1 Baggrund og metode

Efter aftale med det daværende Social- og Indenrigsministerium har Danmarks Statistik overtaget statistikken om det frivillige sociale arbejde.

Rammerne for § 18-statistikken er fastsat af en arbejdsgruppe bestående af Frivilligrådet, KL samt Børne- og Socialministeriet. De indhentede data er indsamlet på baggrund af en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse.

Spørgeskemaet

Ankestyrelsen udsendte i april 2015 et spørgeskema til landets kommuner. Herefter er de kommuner, der ikke overholdt svarfristen, blevet rykket for oplysninger både via e-mail og ved telefoniske henvendelser. De sidste besvarelser er sendt til Danmarks Statistik i august 2015.

Undersøgelsen indeholder svar fra 98 kommuner og besvarelsesprocenten er derfor 100 procent

Det er ikke alle kommuner, der har besvaret samtlige spørgsmål, og det er heller ikke alle kommuner, der nødvendigvis skal besvare samtlige spørgsmål. Derfor kan antallet af svarkommuner variere i rapportens tabeller og figurer. Antallet af besvarelser kan aflæses i forbindelse med de enkelte tabeller mv.

I nogle af tabellerne har decimalafrundinger medført, at procenten ikke summer til 100.

Udgifterne til det frivillige sociale arbejde

Undersøgelsen beskriver blandt andet kommunernes tilskud til det frivillige sociale arbejde.

For at verificere oplysningerne har Danmarks Statistik også rettet telefonisk henvendelse, især med henblik på at korrigere økonomioplysningerne om § 18-støtten.

Derudover er der rettet henvendelse til de kommuner, hvor støtten til det frivillige sociale arbejde er ændret væsentligt fra 2014 til 2015. Der har været tale om kommuner, hvor det er oplyst at støtten er faldet eller steget betydeligt. Henvendelserne er sket for at verificere oplysningerne og har omfattet cirka 10 procent af kommunerne.

De kommunefordelte opgørelser over støtten til det frivillige sociale arbejde i 2015 fremgår af kort 1 og bilag 2. Ved sammenligning af de enkelte kommuners støtte til det frivillige sociale arbejde i bilag 2 skal der gøres opmærksom på, at retningslinjerne for kontering af udgifterne til frivilligt socialt arbejde rummer en vis frihed for kommunerne. Kommunerne kan således vælge at opføre udgifterne til f.eks. frivilligcentre under konto 5.99.003, hvilket vil sige frivilligt socialt arbejde efter servicelovens § 18, eller de kan vælge at placere udgifterne på andre konti, hvor det lokalt findes mest hensigtsmæssigt.

Det betyder, at den direkte sammenligning af kommunernes støtte til det frivillige sociale arbejde efter servicelovens § 18 må tages med denne form for forbehold. Omkring halvdelen af kommunerne har fx et eller flere frivilligcentre i kommunen, hvor konteringen således kan variere.

De støttede foreninger

Kommunerne har oplyst om 5.492 frivillige sociale foreninger samt fordelingen med hensyn til målgrupper af den § 18-støtte de modtog i 2015.

Det skønnes, at de frivillige aktiviteter, som kommunerne har oplyst om, udgør mere end 75 procent af det samlede antal støttede aktiviteter. De aktiviteter, som kommunerne har belyst med hensyn til blandt andet målgrupper, vurderes at være et tilstrækkeligt grundlag for at give et retvisende billede af fordelingen af støtten mellem de forskellige målgrupper.

Hent selv oplysninger i Tal fra Ankestyrelsen

Flere af de oplysninger, der indgår som grundlag for statistikken om det frivillige sociale arbejde, er offentliggjort under Tal fra Ankestyrelsen på Ankestyrelsens hjemmeside: <http://www.ast.dk/tal-og-undersogelser/tal-fra-ankestyrelsen>. Statistik om frivilligt socialt arbejde.

Her er det også muligt at hente data på kommuneniveau.

Bilag 2 Udbetalt støtte, bloktilskud med videre 2015

	Område	Udbetalt § 18-støtte i 1000 kr.	Bloktilskud i 1000 kr.	§ 18-støtte i procent af bloktilskud	Øvrig støtte i 1000 kr.	Indbyggere i 2015
	Hele landet	162.834	160.992	101	123.692	5.652.997
1084	Region Hovedstaden	42.722	50.244	85	22.542	1.764.716
101	København	18.675	16.404	114	7.861	578.127
147	Frederiksberg	4.293	2.820	152	3.500	102.791
151	Ballerup	845	1.500	56	500	48.304
153	Brøndby	516	1.200	43	404	35.013
155	Dragør	89	324	27	-	14.021
157	Gentofte	3.107	2.016	154	-	74.808
159	Gladsaxe	1.306	1.944	67	1.833	67.240
161	Glostrup	292	660	44	273	22.357
163	Herlev	1.001	828	121	-	28.160
165	Albertslund	936	936	100	600	27.771
167	Hvidovre	578	1.584	36	50	52.349
169	Høje-Taastrup	1.211	1.536	79	1.791	49.232
173	Lyngby-Taarbæk	913	1.500	61	301	54.624
175	Rødovre	763	1.188	64	486	37.735
183	Ishøj	322	756	43	-	22.030
185	Tårnby	945	1.200	79	750	42.569
187	Vallensbæk	200	396	51	-	15.188
190	Furesø	277	972	28	350	39.064
201	Allerød	293	648	45	65	24.408
210	Fredensborg	1.134	1.092	104	700	39.747
217	Helsingør	1.707	1.788	95	-	61.597
219	Hillerød	421	1.320	32	849	49.076
223	Hørsholm	291	684	43	460	24.829
230	Rudersdal	346	1.488	23	528	55.356
240	Egedal	408	1.044	39	-	42.554
250	Frederikssund	491	1.236	40	150	44.410
260	Halsnæs	313	912	34	611	30.720
270	Gribskov	366	1.092	34	482	40.825
400	Bornholms kommune	682	1.176	58	-	39.811
1085	Region Sjælland	17.577	23.532	75	13.881	820.109
253	Greve	409	1.296	32	-	48.830
259	Køge	692	1.704	41	-	59.271
265	Roskilde	1.700	2.244	76	1.220	84.997
269	Solrød	190	528	36	660	21.534

306	Odsherred	574	960	60	500	32.665
316	Holbæk	1.523	1.980	77	2.586	69.015
320	Faxe	853	996	86	-	35.189
326	Kalundborg	2.418	1.440	168	558	48.425
329	Ringsted	1.180	960	123	-	33.550
330	Slagelse	1.687	2.292	74	2.897	77.228
336	Stevns	240	636	38	500	22.023
340	Sorø	658	828	79	470	29.322
350	Lejre	273	708	39	2.287	27.153
360	Lolland	944	1.476	64	585	43.004
370	Næstved	2.353	2.304	102	1.100	81.671
376	Guldborgsund	925	1.824	51	1.045	60.777
390	Vordingborg	958	1.356	71	-	45.455

Region Syddan-

1083	mark	45.253	34.860	130	40.577	1.204.673
410	Middelfart	1.390	1.056	132	84	37.837
420	Assens	947	1.164	81	-	41.000
430	Faaborg-Midtfyn	1.670	1.464	114	990	50.905
440	Kerteminde	274	660	42	1.587	23.719
450	Nyborg	375	924	41	377	31.551
461	Odense	7.421	5.688	130	15.871	197.272
479	Svendborg	3.479	1.668	209	1.506	57.952
480	Nordfyn	978	828	118	185	28.972
482	Langeland	404	408	99	-	12.652
492	Ærø	136	204	67	-	6.267
510	Haderslev	1.244	1.632	76	1.510	55.859
530	Billund	1.072	744	144	100	26.260
540	Sønderborg	3.344	2.256	148	3.344	74.872
550	Tønder	726	1.152	63	1.405	37.987
561	Esbjerg	4.698	3.372	139	-	115.278
563	Fanø	168	84	200	78	3.262
573	Varde	1.189	1.416	84	1.774	50.110
575	Vejen	752	1.224	61	-	42.560
580	Aabenraa	1.090	1.752	62	2.311	58.866
607	Fredericia	1.365	1.500	91	230	50.410
621	Kolding	6.224	2.544	245	-	90.730
630	Vejle	6.307	3.120	202	4.396	110.352

Region Midtjyl-

1082	land	42.125	35.964	117	44.572	1.281.331
615	Horsens	2.758	2.472	112	1.095	86.247
657	Herning	3.280	2.424	135	400	86.775
661	Holstebro	1.496	1.596	94	500	57.467
665	Lemvig	638	588	109	-	20.651
671	Struer	634	636	100	-	21.432
706	Syddjurs	805	1.152	70	-	41.630
707	Norddjurs	737	1.092	67	-	37.865
710	Favrskov	887	1.284	69	317	47.508

727	Odder	257	600	43	210	21.907
730	Randers	2.268	2.748	83	2.010	96.744
740	Silkeborg	1.350	2.496	54	811	89.983
741	Samsø	176	108	163	23	3.731
746	Skanderborg	2.133	1.560	137	-	58.767
751	Århus	16.563	9.192	180	22.239	325.447
756	Ikast-Brande	1.278	1.140	112	1.153	40.569
760	Ringkøbing-Skjern	2.054	1.632	126	1.300	57.010
766	Hedensted	1.244	1.248	100	200	46.074
779	Skive	756	1.356	56	2.971	46.628
791	Viborg	2.813	2.640	107	-	94.896
1082	Region Nordjyl- land	15.157	16.392	92	21.185	582.168
773	Morsø	713	636	112	-	20.810
787	Thisted	1.772	1.272	139	533	44.043
810	Brønderslev- Dronninglund	667	1.020	65	250	35.751
813	Frederikshavn	1.619	1.752	92	220	60.335
820	Vesthimmerland	641	1.092	59	-	37.378
825	Læsø	52	60	87	-	1.795
840	Rebild	898	780	115	30	28.847
846	Mariagerfjord	935	1.188	79	350	42.110
849	Jammerbugt	1.478	1.056	140	735	38.290
851	Aalborg	5.062	5.676	89	-	207.557
860	Hjørring	1.322	1.860	71	-	65.252

Bilag 3 Udviklingen i udbetalt støtte og anvendte tilskud 2011-2015 i løbende priser

I tabellen nedenfor vises i løbende priser det materiale, der ligger til grund for rapportens tabel 2.1 om udbetalt støtte og bloktilskud i perioden 2011 til 2015. Tabel 2.1 er opgjort i faste priser (Pris og løn reguleret, udgangstår 2015), mens nedenstående opgørelse er i løbende priser.

I 2015 udbetalte kommunerne 162,8 mio. kr. i støtte til det frivillige sociale arbejde efter servicelovens § 18, hvilket i løbende priser var et fald på 4,5 mio. kr. i forhold til 2014.

Kommunerne modtog i 2015 i alt 161 mio.kr. i bloktilskud fra staten til det frivillige arbejde. Kommunerne anvendte dermed 1,8 mio. kr. mere end de modtog i statstilskud, hvilket svarer til, at kommunerne samlet set anvendte 101 procent af bloktilskuddet.

Tabel 3.3 Udviklingen i udbetalt støtte og modtaget statstilskud. Løbende priser. Mio.kr.

	2011	2012	2013	2014	2015
Udbetalt § 18-støtte	144,5	156,2	159,8	167,3	162,8
Modtaget i bloktilskud	149,9	153,5	155,8	158,0	161,0
Merforbrug	-5,4	2,7	4,0	9,3	1,8

Bilag 4 Indberetningsskema om frivilligt socialt arbejde 2015 efter Lov om social service § 18

Kommune:

Kontaktperson:

Telefonnummer:

E-mail:

Spørgsmål om støtten

**1. Oplys det udbetalte støttebeløb til frivilligt socialt arbejde i kr.
- jf. servicelovens § 18:**

a. Regnskab 2015

2. Har kommunen overført eventuelle uudnyttede § 18-midler fra 2015 til 2016?

Ja eller nej: Ja Nej

2.a Hvis "ja" i spørgsmål 2, hvilket beløb har kommunen overført fra 2015 til 2016?

Beløbet i hele kr.

2.b Hvis "ja" i spørgsmål 2, hvad er årsagen til at kommunen har overført uudnyttede § 18-midler fra 2015 til 2016?

Markér det eller de relevante felter

a. Manglede ansøgninger, der opfyldte opstillede kriterier

b. Kvaliteten i ansøgningerne var ikke tilfredsstillende

c. Andet

Hvis markering i "c. Andet", oplys hvad:

c. Støtte til annoncering

d. Konsulentbistand

e. Andet

Hvis markering i "e. Andet", angiv hvilken:

Støtten fordelt på foreningerne

5. Hvor mange frivillige sociale foreninger modtog § 18-støtte i 2015?

Antal frivillige sociale foreninger

6. Målgrupperne i den frivillige indsats

Oplys om det samlede antal foreninger inden for hver af de enkelte målgrupper og den udbetalte § 18-støtte

Antal foreninger og samlet støttebeløb

a. Ældre

b. Børn, unge og familier

c. Kvinder eller mænd i krise

d. Handicappede

e. Misbrugere eller tidligere misbrugere

f. Hjemløse

g. Sindslidende

h. Sygdomsgrupper

i. Flygtninge/indvandrere

j. Ensomme

k. Ofre for vold eller seksuelle overgreb

l. Pårørende til ovennævnte grupper

m. Andre

Hvis oplysning i "m. Andre",

angiv hvem:

7. I hvilket omfang har aktiviteterne tidligere fået støtte via § 18:

Kendes den præcise procentfordeling ikke, kan der anvendes et kvalificeret skøn

Procent

a. Aktiviteter, der ikke tidligere har fået støtte

b. Aktiviteter, der tidligere har fået støtte

I alt (a+b)=100 procent 100

8. Hvis kommunen har udpeget en særlig kontaktperson til det frivillige sociale arbejde, oplys navn og e-mail på kontaktperson:

Kontaktperson:

E- mail:

9. Indsamler kommunen systematisk information om, hvilke aktiviteter der faktisk gennemføres for de bevilligede § 18-midler?

Markér det relevante felt

Ja eller nej: Ja Nej

9.a Indsamler kommunen systematisk dokumentation for bl.a. at påse om § 18-midlerne anvendes i overensstemmelse med de ansøgninger, hvorefter midlerne er bevilliget?

Ja eller nej: Ja Nej

Eventuelle bemærkninger til besvarelsen af skemaet kan noteres her:

